

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

LLENGUATGE I PERSUASIÓ

Coordinació: MATEU SERRA, ROSA MARIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	LLENGUATGE I PERSUASIÓ			
Codi	12354			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Llengües Aplicades	1	OPTATIVA	Virtual
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	5			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3.1	1.9	
	Nombre de grups	0	0	
Coordinació	MATEU SERRA, ROSA MARIA			
Departament/s	FILOLOGIA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores dedicació estudiant Percentatge de dedicació Lectura materials i documentació 32 25,6% Realització activitats individuals 85 68% Participació als debats 5 4% Videotutories 3 2,4 Total 125h 100%			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MATEU SERRA, ROSA MARIA	rosamaria.mateu@udl.cat	0	

Informació complementària de l'assignatura

La realitat no és com apareix, sinó com l'emissor humà la comunica per escrit o oralment, i com el receptor la percep. L'home, des de fa temps, des dels grecs, s'ha plantejat la necessitat de comunicar la realitat, tant subjectiva com objectiva, mitjançant mecanismes lingüístics o paralingüístics, o tots dos alhora. La utilització pragmàtica d'aquests mecanismes antics encara té vigència si s'adapta a una actualitat sociològica, psicològica, etc. Quan aquesta comunicació es revesteix d'ornaments lingüístics per convèncer al receptor, es converteix en un art, l'art de la persuasió. Quan volem cridar d'una manera especial l'atenció d'aquest o, també, influir sobre la seva voluntat, canviant l'ordre de les paraules o fent ús de mecanismes de la comunicació, ens endinsem en una persuasió mediatitzada (premsa, ràdio, televisió). La realitat, en definitiva, són les paraules i la forma com aquestes són emeses per qui Homer qualificava com "l'home de veu articulada". Fora de les paraules no hi ha realitat; fins i tot el món de la imatge necessita una interpretació mitjançant un codi lingüístic adequat. Les persones cegues caminen cap a la realitat per mitjà de les paraules orals i escrites, és a dir, el Braille; igualment, les persones sordes. D'aquí resulta la importància de saber aprofitar i utilitzar bé aquesta eina que al món només té l'ésser humà.

Per dur a terme una visió dels aspectes esmentats, en l'assignatura s'introduiran nocions implicades amb el món de la persuasió, com són aspectes de l'procés comunicatiu, el món de la Pragmàtica i el món de la Retòrica, així com el conjunt dels elements que fan que el llenguatge, tant verbal com no verbal, funcioni com un mecanisme de persuasió. Es realitzaran anàlisis en diferents àmbits persuasius que també fan ús d'aquest mecanisme i es demanarà, per tant, a l'alumnat el desenvolupament pràctic d'aquesta virtut que el cervell lingüístic humà posseeix per naturam i per formació acadèmica apropiada, per activar la capacitat de comunicar idees, projectes, coneixements, elements culturals i científics, etc.

Aquesta assignatura, de caràcter optatiu, està especialment adreçada a l'estudiantat interessat en l'estudi de la comunicació, tant verbal com no verbal, que no ha cursat anteriorment assignatures relacionades amb l'àmbit de la retòrica i la pragmàtica.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Observar i reconèixer els mecanismes pragmàtics de la comunicació humana i de l'àmbit de la conversa.
2. Utilitzar eines comunicatives persuasives tant verbals com no verbals en diferents contextos.
3. Assenyalar com, a partir de la cultura clàssica, l'home descobreix per primera vegada el poder de la paraula com a mitjà de comunicació, però sobretot de persuasió.
4. Conèixer les principals teories pragmàtiques i iniciar-se en l'àmbit de la ciberpragmàtica.

Competències

BÀSIQUES/ GENERALS

-Adquirir i comprendre coneixements que aportin una base u oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.

-Saber aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinars) relacionats amb la seva àrea d'estudi.

-Saber comunicar les seves conclusions -i els coneixements i raons últimes que les sustenten- a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

-Ser capaç de treballar en equip i de resoldre eventuais conflictes.

ESPECÍFIQUES

-Integrar els coneixements lingüístics amb els d'altres disciplines.

-Implantar les noves tecnologies de la informació i de la comunicació en els àmbits de l'ensenyament, la correcció lingüística, la terminologia i la comunicació intercultural.

-Planificar i gestionar la diversitat lingüística i les situacions de comunicació intercultural.

-Desenvolupar estratègies i tècniques aplicades a la descripció i comprensió dels usos lingüístics.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Mòdul	Temes
Mòdul I: Àmbits de la comunicació persuasiva: comunicació, retòrica i pragmàtica, persuasió y seducció	Tema 1: Què entenem per comunicació Tema 2: La perspectiva pragmàtica. La pragmàtica intercultural Tema 3: Pragmàtica i persuasió
Mòdul II: Comunicació i persuasió a la quotidianitat	Tema 4: La retòrica interpersonal Tema 5: Mecanismes lingüístics de la persuasió Tema 6: Comunicació no verbal, silenci i persuasió Tema 7: Els malentesos
Mòdul III: Principals teories pragmàtiques	Tema 8: La retòrica antiga Tema 9: La teoria dels actes de parla. El Principi de Cooperació Tema 10. La cortesia comunicativa Tema 11. La ciberpragmàtica

Eixos metodològics de l'assignatura

METODOLOGIA

1. Principals eines d'aprenentatge:

-Introducció teòrica i exposició de conceptes, principalment a través de la lectura de la bibliografia corresponent a cada mòdul i la realització de les activitats corresponents.

-Participació al debat virtual

La metodologia bàsica de treball se centra en la lectura dels documents i les fonts de referència indicats. Un cop llegits els materials de consulta, l'alumnat podrà realitzar les activitats proposades.

2. Distribució de la informació a l'espai virtual i formes de comunicació:

-A l'espai **Recursos** es troben disposats els materials de l'assignatura: continguts dels diversos temes i materials de consulta.

-A l'espai **Activitats** s'inclouen els documents corresponents a les activitats obligatòries de l'assignatura (un total de cinc activitats).

- Se n'han de fer cinc en total, totes obligatòries.

- A banda de la realització d'aquestes activitats, les intervencions als debats proposats també són obligatòries.

L'espai **Correu** serà el mode de comunicació que s'utilitzarà entre el professorat i els estudiants, així com entre la professora i un estudiant individual en els casos en què es consideri necessària la privadesa. S'aconsella que no s'utilitzi el correu extern de la professora excepte en els casos en què sigui absolutament necessari.

A l'espai **Anuncis** la professora podrà indicar incidències relacionades amb l'assignatura que no estiguin directament relacionades amb els continguts.

A l'inici de curs, en un correu o anunci de benvinguda a l'assignatura, s'indicaran més detalls sobre la llengua d'avaluació, les sessions de seguiment, qüestions de normativa, aspectes de lliurament d'activitats, pautes d'intervenció al fòrum, etc.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

DATES PROVISIONALS

Sessió inici: 5/2/2024

Vacances de primavera: 25/3/2024-1/4/2024

Fi de semestre: 19/5/2024

PLA DE DESENVOLUPAMENT DE L'ASSIGNATURA

Mòdul I

Inici: 5/2/2024

Final: 26/2/2024 T

ema 1: 5/2-11/2 2023

Tema 2: 13/2-18/2 2024

Tema 3: 19/2-26/2 2024

Data lliurament activitat 1: 26/2/2024

Mòdul II

Inici: 27/2/2024

Final: 2/4/2024

Temes 4 i 5: 27/2-12/3 2024

Temes 6 i 7: 13/3-2/4 2024

Data lliurament activitats:

-Activitat 2: 13/3/2024

-Activitat 3: 2/4/2024

Mòdul III

Inici: 2/4/2024

Final: 19/5/2024

Tema 8: 2/4-10/4 2024

Tema 9: 11/4-21/4 2024

Tema 10: 22/4-6/5 2024

Tema 11: 7/5-19/5 2024

Data lliureament activitats:

-Activitat 4: 30/4/2024

-Activitat 5: 19/5/2024

Sistema d'avaluació

Activitats	Valor avaluació	Hores de dedicació
BLOC I: Activitat 1	15%	15
BLOC II: Activitat 2	15%	15
BLOC III: Activitat 3	25%	25
BLOC IV: Activitat 4	20%	15
BLOC V: Activitat 5	15%	15
Videotutories		2

BLOC VI: Intervenció al fòrum	10%	5
Lectures		33
TOTAL	100%	125

Per a l'obtenció de la nota final, hauran d'haver-lliurat totes les activitats. S'aplica l'avaluació contínua, de manera que la nota d'una activitat pot compensar la d'una altra. En conseqüència, no és possible recuperar cap activitat.

FRAU ACADÈMIC O CÒPIA ESPONTÀNIA

En cas de frau acadèmic o còpia espontània, s'aplicarà el que estableix la Normativa de l'avaluació i la qualificació de la docència en els graus i màsters de la UdL.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

L'estudiant o l'estudianta que es vulgui acollir a l'avaluació alternativa haurà de presentar un contracte de treball o justificar, mitjançant un escrit dirigit a la degana, les raons que li impossibiliten fer l'avaluació continua en un termini de

cinc (5) dies des del començament del quadrimestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a lletres.secretariacentre@udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria Acadèmica de la Facultat de Lletres.

- L'alumnat que s'aculli a l'avaluació alternativa haurà de fer dos lliuraments que equivaldran cadascun al 50% de la nota final.

Informació sobre protecció de dades en l'enregistrament audiovisual en l'assignatura Llenguatge i persuasió

De conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de la imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).

- Les imatges i veus enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.

- Les imatges i veus enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).

- Les veus i imatges són imprescindibles per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el consentiment de l'estudiantat per enregistrar les seves veus i imatges amb aquesta exclusiva finalitat, la d'impartir docència en aquesta assignatura.

- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.

- L'estudiant pot accedir a les seves dades, sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat, oposar-se al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pot presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

-Us recordem que els enregistraments i la resta de continguts del CV estan protegits pels drets de propietat intel·lectual i industrial de la Universitat de Lleida, d'acord amb la clàusula inclosa en l' "Avís legal", visible en tots els llocs web propietat de la UdL".

Bibliografia i recursos d'informació

En aquest apartat s'indiquen les referències de consulta més rellevants per a l'assignatura en general.

En este apartado se indican las referencias de consulta más relevantes para la asignatura.

ALCARAZ VARÓ, E. y M. A. MARTÍNEZ (1997) *Diccionario de lingüística moderna*, Barcelona, Ariel.

ALBELDA, M./ BARROS, M.J. (2013) *La cortesía en la comunicación*, Madrid, Arco/Libros.

ARISTÓTELES (350-335 a.C.) *Retórica*. Madrid, Centro de Estudios Constitucionales, 1990.

AUSTIN, J. (1962) *How to do things with words*, Oxford, The Clarendon Press (trad. cast.: *Cómo hacer cosas con palabras*, Barcelona, Paidós, 1988, y *Palabras y acciones*, Buenos Aires, Paidós, 1971).

CALSAMIGLIA, H. / TUSÓN, A. (1999) *Las cosas del decir*. Barcelona, Ariel

CICERÓN, M. T. (1967) *El orador*, edición a cargo de A. Tovar y A. R. Bujaldón. Barcelona, Ediciones Alma Mater

BASSOLS, M.M. (1989) "Aportacions de la pragmàtica a l'anàlisi del discurs", *Caplletra* 7, pp.33-49.

BRAVO, D. / BRIZ, A. (eds.) (2004) *Pragmática sociocultural: estudios sobre el discurso de cortesía en español*, Barcelona, Ariel.

CALSAMIGLIA, H. / TUSÓN, A. (1999) *Las cosas del decir*, Barcelona, Ariel.

ESCANDELL, M. V. (1993) *Introducción a la Pragmática*, Barcelona, Anthropos-UNED; Barcelona, Ariel Lingüística, 1996.

ESCANDELL, M.V. (2005) *La comunicación*, Madrid, Gredos

FUENTES RODRÍGUEZ, C. (2000) *Lingüística pragmática y Análisis del discurso*, Madrid, Arco/Libros.

FUENTES, C./ALCAIDE, E. R.(2002) *Mecanismos lingüísticos de la persuasión*. Madrid, Arco/Libros.

GUTIÉRREZ ORDÓÑEZ, S. (1997) *Comentario pragmático de textos publicitarios*, Madrid, Arco-Libros.

HALL, E. T. (1989) *El lenguaje silencioso*. Madrid, Alianza. (título original: *The silent language*. New York, Double Day, 1959).

HERNÁNDEZ, J.A./ GARCÍA, M.C. (2004) *El arte de hablar. Manual de Retórica Práctica y de Oratoria Moderna*, Barcelona, Ariel.

HERNÁNDEZ SACRISTÁN, J. (1999) *Culturas y acción comunicativa. Introducción a la pragmática intercultural*, Barcelona, Octaedro.

LABORDA, X. (1993) *De retòrica. La comunicació persuasiva*, Barcelona, Barcanova.

LEVINSON, S. (1983) *Pragmática*, Barcelona, Teide, 1989.

MOESCHLER, J. y A. REBOUL (1999) *Diccionario enciclopédico de Pragmática*, Madrid, Arrecife.

- MONTOLÍO, E. (2019) *Tomar la palabra. Política, género y tecnologías en la comunicación*, Barcelona, Edicions de la Universitat de Barcelona.
- MOESCHLER, J./ RÉBOUL, A. (1994) *Dictionnaire encyclopédique de pragmatique*, Paris, Éditions du Seuil.
- MONTOLÍO, E. ((2020) *Cosas que pasan cuando conversamos*, Barcelona, Ariel.
- PASTOR, L. (2016) *La retórica antigua*, Barcelona, Editorial UOC. (1ª edición en lengua catalana: 2007)
- POYATOS, F. (1994) *La comunicación no verbal* (vols. I, II i III). Madrid, Istmo.
- RAMÍREZ, G.: "Oratoria y retórica", *Cuadernos de Filosofía y Letras*, 14 (1986), 21-27.
- REYES, G. (1990) *La pragmática lingüística. El estudio del uso del lenguaje*, Barcelona, Montesinos.
- REYES, G. (1995) *El abecé de la pragmática*, Madrid, Arco/Libros.
- SERRANO, S. (2004) *El regalo de la comunicación*, Barcelona, Anagrama.
- TUSÓN, A. (1997) *Análisis de la conversación*, Barcelona, Ariel; *Anàlisi de la conversa*, Empúries, 1995.
- TUSÓN, J. (2000) *¿Cómo es que nos entendemos? (si es que nos entendemos)*, Barcelona, Península.
- YUS, F. (2001) *Ciberpragmática. El uso del lenguaje en internet*, Barcelona, Ariel.
- YUS, F. (2010) *Ciberpragmática 2.0. Nuevos usos del lenguaje en Internet*, Barcelona, Ariel.

ALTRES INFORMACIONS D'INTERÈS:

- *Círculo de Lingüística aplicada a la comunicación*: <http://www.ucm.es/info/circulo>

-*Journal of Pragmatics*

-*Pragmalingüística*

-*Oralia*